

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 14. Ostenditur, quàm immeritò traducantur colloquia in Meditatione,
quasi id iis ridiculè spectetur, ut ipse Deus rationibus vincatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

Caput XIV.

*Ostenditur quàm immeritò traducantur Colloquia in
Meditatione, quasi id in iis spectetur ridiculè, ut ipse
DEUS rationibus convincatur.*

I.

Æquitas postulat, ut in causis omnibus, quas sine ani-
mi perturbatione discutere propositum est, ea au-
diantur, quæ etiam pars adversa ad se purgandam
afferre potest. Ego igitur, cum attentè considerarem, quæ
in medium allata sunt hæcenus, facere non potui, quin
vehemens mihi oboriretur suspicio, eum, qui vilipende-
re non veretur Meditationem, tanquam medium ineptum
ad consequendam perfectionem, nunquam cum illa ita
familiariter fuisse versatum, ut illam de facie noverit. Dum
autem in causa progressus sum longiùs, desij suspicari: id
enim mihi redditum est manifestum. Inveni enim eos,
qui eam accusare audent, accusare quidem Meditationem,
sed non eam, quæ bona est, non eam quæ præclara, quæ-
que salutaris est. Accusant aliquam, quam ipsi sibi fin-
gunt pro arbitrio. Supponunt enim Meditantes non aliud
agere, quàm ut ingeniosum quid & argutum exco-
gitent, sicut faciunt, qui scribunt: ut sedentur curiosa; ut
suas intentiones sequantur; ut in Oratione se detineant,
perinde prorsus atque in aliqua antiquorum Philosopho-
rum Schola; qui, ut egregiè observavit S. Thomas, ipsi
quoque in perpendenda DEI magnitudine & perfectioni-
bus, sed non nisi amore sui ad eas pervestigandas impulsæ
occupabantur. Et cui unquam tale quid in mentem venit?
Qui meditatur, meminit eorum, quæ scripsit S. Petrus de
Alcan-

In 3. dist.
§ 5. a. 2.

Alcantara eo loco, quo de Meditatione ita differit. *Finis* Tract. de
 totius hujus negotij spiritualis magis consistit in affectibus vo- Orat.
 luntatis, quàm in speculationibus intellectus. Unde quando mon. 8.
 Anima Christiana percipit se accendi in amore DEI, oportet ut
 omittat omnem aliam ratiocinationem, quantumcunque subli-
 mis ipsi videretur; non quòd hæc in se mala sint, sed quia illo
 tempore impedirent bonum majus. Post laborem autem Medi-
 tationis, æquum est, aliquid quietis concedi Intellectui, sinen-
 do illum respirare nonnihil in brachiis Contemplationis &c.
 Quando autem Intellectus Voluntatem porro non excitabit, sed
 potius interquiescet; tunc isto beneficio (Intellectus) utendum
 est, & denuo revertendum ad laborem; postquam tamen pri-
 mum bolum concoximus, & digessimus. Cum in hoc nos
 oporteat esse similes Olitori, qui horti sui areolas irrigat. Is
 enim primò unum tantum aque ductum aperit; subinde alium,
 aliúmque, donec denique totus hortus irrigetur.

Proinde, qui meditatut, horum probè meminit, & in
 praxin illa redigit; cum eadem inculcãrit etiam S. Ignatius
 in doctis suis ad spiritualia Exercitia Additionibus. Et id. Addit. 4.
 circo in Meditationibus plus indulget affectibus, bonis pro-
 positis, petitionibus, & colloquiis cum DEO suo, quàm
 soli Intellectus ratiocinationi.

Sed, quod fidem superat; etiam hæc non sufficiunt ad
 purgandos eos, qui Meditationi dant operam, ab accusa-
 tionibus, quibus illos parùm benevoli impetunt. Sicut
 enim isti supponunt, quòd tota ipsorum ratiocinatio aliud
 non sit, quàm animi causâ suscepta venatio; sic indulgere
 affectibus, maximè in colloquiis, existimatur esse artifi-
 cium Eloquentiæ affectatæ, perinde ac si affectus isti nun-
 quam ex corde, sed tantùm ex cerebro prodeant.

Possum videri, velle calumniis calumnias rependere,

X 3

si non

si non ipsa hinc recito calumniantium verba. Recitabo igitur sola unius alicujus istorum, quem (si hinc verum animi mei sensum manifestare mihi concessum est) summè doleo tantopere mentem propriam fatigasse perpetuis sophismatis, fructu alio nullo, quàm ut similibus aliorum etiam mentes rotaret. Postquam igitur hinc magno animi ardore dixit, *Quòd DEUS averteretur eos, qui semper volunt esse parvi damnabili quòdam ignavia se erigendi; quòd humi defodiant talentum fidei, oppressum abisso quadam rationum, considerationum aut cogitationum argutarum; quòdque cum sint conditi, ut sint Imagines DEI, relinquunt DEUM & retineant Imagines.* Tandem in fine sic versutè concludit. *Non obsisto iis, qui meditantur cum demissione, sed iis, qui nunquam se submittere volunt, praterquam in Meditatione; & qui pro eo quòd candidè dicant: DEUS meus, miserere mei; semper rationes illi proponere satagunt, cur misereri eorum debeat, semper motiva; perinde ac si propositum ipsis esset, convincere ipsum, & quasi nescirent aliter rogare DEUM, nisi multis ipsum rogando alloquantur.*

Nunc autem, sùnt hæc verba hominis, qui verè candidèque docere velit, quid sit meditari? an verò ejus, qui istud suo sibi fingat arbitrio, ut censurâ perstringat? omittamus injurias illis illatas, qui dicuntur meditando esse parvi, esse ignavi, esse servi inutiles, qui concessum sibi talentum, ipsius etiam Fidei, sepeliant. Nihil dicamus, quòd comparentur Idolorum cultoribus, qui DEUM pro Imaginibus relinquunt. Dissimulemus tanquam non dictum, quod de iis prædicatur, quasi nunquam se submittant, nisi tantùm meditando. Nonne aperta verborum pugna est (in quales nulla non die impingunt, qui animi

pertur-

non il

perturbatione abripi se sinunt) affirmare, quòd qui meditatatur, id faciat studio demissionis omnium, quæ esse possint, rusticissimæ? & affirmare, cum qui meditatatur, id facere studio vanitatis perversissimæ? Quæ enim superbia vel excogitari potest enormior hæc, velle rationum vi expugnare DEUM, qui super omnem rationem est?

Sed dissimulemus hæc omnia, quæ nihil referunt ad finem meum præcipuum: quis unquam præscribit, ut affectibus misceatur argumentatio? & quamquam misceretur, essetne is error adeò luculentus? Ecclesia nunquam aliquid rogat DEUM, quin adducat aliquam causam, consequendi id, quod petit. Volvatur tantùm Sacrificantium liber, & subinde mihi indicetur, an ullam facilè Collectam, quàm dicimus, invenire sit, in qua id prætermittat? An idcirco continuò affirmandum, Ecclesiam non tam rogare DEUM, quàm id agere, ut audacter eum convincat? Et quid tandem discriminis agnovit Apostolus inter *Orationes* & *obsecrationes*, præscribendo nunc has, nunc illas, prout esset opportunum? *Orationum* nomine, asserunt interpretes, præscripsisse illum *Orationes* simplices, *Obsecrationum* autem vocabulo intellexisse preces, quibus multi adjungantur tituli, quibus homo DEUM movere studeat. Si perperam agit, qui, dum misericordiam DEI implorat, congerit rationes varias ad illam exorandam, totus Psalmorum liber delendus erit, in quo unus David (qui, nisi fallor, siquis alius conjunctus DEO erat) non cumulum tantùm congeffit, sed digessit ordine. Necesse erit damnare Moysen, qui harum vinculis tantùm non manus DEO ligare conatus est: damnare Josaphatum, damnare Jeremiam, damnare Danielelem, damnare propè dixim Prophetas,

Suar. tom.
2. de Rel.
l. 2. n. 8.
& 9. ex D.
Thom. 2. 2.
q. 83. art.
17. in c.

Gerf. de
Monte
Contem-
plat. c. 41.

Gerf. de
Medic.
spirit. p. 2.
c. 1. atc.

In appell.
ad div. Mi-
seric.

phas omnes, qui Orationibus suis tam prolixis conati sunt prævalere Omnipotenti; tam multa fuerunt arma rationum diversi generis, humilium, quidem sed efficacium, quibus non veriti sunt Magnum illum Conditorum suum aggredi. Atque hæc ex sacris Literis. Extra has scire oportet Guilielmum Parisiensem compilasse librum pulcherrimum, cui Titulum fecit *Rhetorica divina*; in quo, aliud propè agit nihil, quàm ut in unum colligat rationes proponendas in Oratione ad DEUM, ad Christum JESUM, ad Matrem Virginem, ad Sanctos Sanctasque, & totam Curiam cælestem, quàm numerosa illa est, ut inducantur ad nostri miserendum. Atque adeò, qui querit, cum misericordia à DEO flagitatur, rationes adhiberi, Guilielmo litem moveat necesse est. Facile tamen causam suam Guilielmus ager, demonstrando, se in ejusmodi Rhetorica Magistros habuisse S. Bernardum, S. Anselmum, S. Augustinum, & alios ejus Ordinis Sanctos Doctores, qui illam suis in Meditationibus docuerunt modo omnium perfectissimo, qui est exemplorum.

Nec aliter se expediet Joannes Gerson & ipse Parisiensis, pietate inclytus, si ipsi opponatur, quòd in secunda parte libelli, quem indigitavit, *Mendicitatem Spiritualem*, veri Pauperis personam induerit, sed facundi non minùs, quàm ut potens quicumque Orator. Imò quòd egerit Causidicum aut Curia Advocatum, dum progressus est ad scribendam longam appellationem, lectu dignissimam, in qua à Justitia DEI summâ eloquentiâ appellat ad tribunal Misericordiæ DEI. Talia igitur rationum momenta vel adducidebent in precibus & Oratione ad DEUM, vel non? si non, cur homines tales ac tanti normam præscribunt? si sunt

si sunt adducendæ; ut quid igitur invectivæ scribuntur contra eos, qui adducunt?

Observandum nihilominus, Christianos, qui rationes DEO in Oratione afferunt, non earum momentis, sed Divina Bonitate niti. Ethnici earum robore fulciebant causas suas; & idcirco jure ac meritò reprehensi sunt à Christo, cum secum statuerent, earum respectu gratias sibi conferendas. *Putabant, quòd in multiloquio exaudirentur*; non dicit: *volebant*; sed: *Putabant*, qui est ille Matth. 6. v. 17. error, cujus isti etiam Meditantes insimulant. Sed planè insimulant, pro sua scilicet humanitate; neque enim scio, an calumniatores isti unquam tanto lumine præditi fuerint, ut aliorum animos penetrarent, & ex imo eorum cogitationes absconditas eruerent. Ecclesia cum tota illa acie credentium, qui rationes DEO adducunt, dum illi supplicant, Ethnicorum id more non faciunt. Fiduciam suam omnem, ut diximus, collocant in Bonitate DEI: rationibus tamen, quæ sine multo studio affectui eorum sese offerunt, prudenter utuntur & sanctè: iis enim excitant se ipsos ad orandum majore cum fervore, ob illorum actuum varietatem, qui nunc sunt Fidei, nunc pudoris, nunc doloris, nunc fiduciæ teneræ, qui cum ejusmodi motivis junguntur. Verùm iste ipse fervor sensibilis est id, quod tantopere aliquibus displicet, qui cum juncto studio efficere laborent, ut sola hodie in Mundo supersit Fides, quin ullam vel alimentorum, vel auxiliorum curam habeant, quæ illam in abstinentia perpetua corroborarent, nihil cogitant de non levi discrimine, in quod illa incurrit, complurium in animis torpescendi, quin & moriendi.

II.

Fateor nihilominus denique, me nondum assequi Idio-
 ma, quo video hoc in argumento, quod sumpti tra-
 ctandum, hodie nonnullos uti. Parte enim unâ audio sug-
 geri, quòd ad assequendum Contemplationis Mysticæ do-
 num, opus sit virtute sublimi, atque adeò victoriâ sui per-
 fectâ, avulsione, denudatione ab omni quod DEUS non
 est, annihilatione, & siqua sunt alia verba apta exprime-
 re hominem in carne Angelum. Parte autem alterâ, au-
 dio dici, puram Meditationem non solùm non posse un-
 quam conferre virtutem ejusmodi, sed quòd illa orandi
 genus sit solis incipientibus accommodatum; bonam qui-
 dem; quia malam appellare, esset uti vocibus, quas Eccle-
 sia nimium quantum exosa est: sed abjectam, cruciabilem,
 trivialem, summè materialem; & verbo, ejusmodi ut quis-
 quis illius viâ incedit, non solùm post quinquaginta annos
 non possit pertingere ad conjunctionem cum DEO, sed
 nè quidem passu uno propiùs ad eum accedere: quæ sunt
 voces non quidem tam audaces, non tamen minùs duræ.
 Quæro igitur, Quid tandem agendum illi, qui idoneus red-
 di velit ad beatam istam Contemplationem? aspirare ad
 illam Animarum est tam purgatarum, ut quando quis af-
 secutus fuerit omnia, quæ ad eam supponuntur, nemo non
 absque illa ingredi possit rectâ in cælum ad locum inter Se-
 raphinos capiendum. Meditationi operam dare, horum
 sententiâ Monitorum, est oleum & tempus perdere. Quid
 igitur agendum? melius nimirum erit, omittere utrumque,
 & vivere in Fide. Hæc metuo ne sit sequela noxia illa
 quidem, sed rectâ ex præmissis deducta; quam tandem vul-
 gares Animæ hac ex doctrina colligant, tanquam illam,
 quæ

quæ sit sufficiens ad truncandos non uni pedes, qui cetero-
quin ipse conaretur assurgere: non sufficit tamen ad
donandas alas, præterquam fictitias.

Pars III.

Quæ continetur responsio ad propositum hoc in
libello quæsitum, cum cautelis necessariò observan-
dis, ne vera Contemplatio cum affectata
confundatur.

Caput I.

*Solutio quæstionis cum cautelis necessariò observandis
in certis casibus.*

I.

Sed tempus est denique, amicorum carissime, ut post
longam ratiocinationis digressionem, accedam ad fi-
nem, cujus gratiâ me illam fecisse non difficulter co-
gnosci potest. Factum id est, ut responderem quæsitò à te
proposito: An præstet, ut Animarum Directores ducant Ani-
mas viâ Meditationis; an viâ Contemplationis? Et ego ti-
bi sine fæco dico: ad respondendum tuo quæsitò, potuisse
me, tanquam ad littus, recto cursu inveni, ut fieri amat,
cùm plenis velis navis agitur. Sed si ego hac ratione fe-
stinâssem ad portum, non licuisset mihi observare tot sinus,
tot arenarum cumulos, tot scopulos, tot pericula, quibus
cognitis rectiùs prospicitur, ubi tandem portus sit.